

Сухорукова А.Л.

*к. держ. упр., доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ЗАСАДАХ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Для того, щоб ефективно відповідати викликам глобалізації, підприємства різних форм власності мають впроваджувати відповідні зміни в напрямку свого інноваційного розвитку, що, таким чином, змушує їх підвищувати ефективність та дієвість операційної діяльності, постійно вдосконалювати механізм управління, впроваджувати сучасні новітні технології, в тому числі й управлінські. Відповідні зміни мають бути зроблені для того, щоб національні підприємства мали змогу подолати існуючі невирішені раніше проблеми, котрі стосуються конкурентного тиску в умовах лібералізації вітчизняного ринку, а також забезпечити подальше стале функціонування та стабільний повноцінний розвиток.

На практиці існує декілька підходів до організації систем управління підприємством відповідно до об'єкта концентрації управлінських впливів, що визначає відповідний інструментарій і основні параметри структури управління. В контексті цього більш детально розглянемо функціональний підхід. Такий підхід розглядає систему управління того чи іншого підприємства через взаємозалежність усіх виконуваних функцій - дій, котрі об'єднані загальним змістом, мають певні однакові властивості та характер своєї діяльності [3, с. 130]. Саме цей, функціональний підхід, надає змогу як повніше охарактеризувати природу ієрархічних об'єктів, а також окреслити цілісні, організовані структурні елементи серед усіх інших об'єктів або й їх сукупностей.

Варто зауважити, що головною рисою функціонального підходу до управління підприємством є висока ступінь ієрархізації та функціоналізації роботи структури з дуже чітким розподілом виконуваних повноважень та передбаченої відповідальності як усередині структурних підрозділів, так і між певними функціональними структурами.

Безпосередньо цей підхід розглядає сам процес управління підприємством як механізм, у якому вся його діяльність спрямована на досягнення завдань, мети та цілей підприємства. Він розглядається не як одноразова дія у певному періоді часу, а як перелік функцій управління, які є безперервними та взаємозалежними, пов'язаними не тільки послідовно, але й паралельно, наприклад: прийняття управлінських рішень, планування, мотивація, організація, координація, регулювання, контроль, тощо [1, с. 290].

Сьогодні у роботі вітчизняних підприємств переважає функціональний підхід. Цей факт можна пов'язати з тим, що використання функціонального підходу до управління підприємств має декілька суттєвих переваг, а саме: простоту організаційної структури; високу централізацію повноважень забезпечує зниження накладних витрат, а відокремлення структурних підрозділів надає можливість уникнути дублювання управлінських функцій, сприяє відповідній спеціалізації не тільки посадових осіб, а й окремих спеціалістів підприємства, що в результаті підвищує їхню компетентність, удосконалює професійні навички; базується на ґрунтовному, всебічному дослідженні головних функцій механізму управління, взаємоузгоджене використання яких сприятиме досягненню як тактичних так і певних стратегічних цілей підприємства.

Не дивлячись на те, що функціональний підхід розглядає управління як безперервний процес та спосіб реалізації підприємством своїх функціональних обов'язків, головним його недоліком є втрата гнучкості та адаптивності механізму управління, а також деякі негативні наслідки, викликані функціональною відособленістю структурних ланок, що в результаті

може призвести до зниження керованості, обмеження у русі інформаційних потоків між структурними одиницями, пониження загальної ресурсної ефективності й дієвості та, головне, формалізація загального переліку цілей, встановлених відповідним підприємством, внаслідок їх функціонального плюралізму.

До того ж, функціонально структуроване підприємство не ставить за мету зацікавити своїх працівників у кінцевому результаті. Бачення працівниками того, що потрібно виконувати, найчастіше не виходить за межові рамки тих чи інших структурних ланок, де вони працюють, працівники не орієнтовані на завдання та головні цілі підприємства і тим більше на задовольняють потреби клієнтів. Безсумнівно, у функціонально орієнтованих структурах на підприємстві обмін інформацією між різними структурними одиницями надмірно ускладнений через свою вертикальну ієрархію, що в кінцевому результаті призводить до великих фінансових витрат, занадто тривалих термінів на прийняття управлінських рішень і, як наслідок, до втрати потенційних клієнтів [2, с. 108].

Певний період часу функціональний підхід вважався єдиним підходом до організації оперативно-управлінської діяльності. Це стосувалося як виробничих підприємств, так і підприємств, котрі надають послуги. Забезпечуючи високу ефективність та продуктивність праці, такий підхід стимулював набуття працівниками професійної спеціалізації, спрощував процеси управління підприємством, знижував фінансові витрати та витрати матеріальних ресурсів, покращував координацію праці між працівниками, надавав повноту повноважень та компетенцій керівникам структурним підрозділів тощо. Слід зазначити, що функціональний підхід був найбільш дієвим, коли весь бізнес-процес або його переважна частина була зосереджена в рамках однієї структурної ланки.

Як правило, в наш час на великих підприємствах функції управління стали вже більш систематизованими, розподілені між структурними підрозділами підприємства, а іноді і географічно розосереджені. Функціональна роль як середнього так і нижчого рівня управління зводиться, як правило, лише до проміжного контролю за виконанням заздалегідь визначеним планам, які окреслились вищим керівництвом.

Безперечно, з певним періодом часу істотно змінилося й саме змістовне наповнення функцій управління на підприємствах. Зокрема, значно поменшало згадування таких функцій, як лідерство та управління персоналом, з'явилися сучасні функції маркетингу, новітні комунікацій, нові механізми прийняття управлінських рішень тощо. Наприклад, під час загострення конкуренції на ринку, стає більш очевидним, що без виконання низки загальних функцій підприємство не зможе ефективно та дієво існувати на ринку. До таких функцій можна віднести:

- вивчення та прогнозування попиту;
- аналіз та прогнозування розвитку ринкової ситуації;
- внесення коректив у розвиток виробництва підприємства.

Для виконання вищезазначених функцій виникає потреба у створенні на підприємствах служби маркетингу, яка, на нашу думку, має бути окремим і домінуючим елементом системи розподілу.

У сучасних економічних умовах функціонування підприємство, яке здійснює будь-яку діяльність, зможе стати достатньо успішним в тому випадку, якщо воно матиме конкурентні переваги, котрі сприятимуть якнайкращому досягненню поставленої мети та визначених цілей. Для досягнення таких реальних конкурентних переваг керівництву суб'єктів господарювання бажано забезпечити такий механізм управління, щоб його можна було видозмінювати - коригувати та модифікувати у відповідності до ринкових вимог. Тобто, використовувати один функціональний підхід до управління підприємством неефективно, оскільки всі підходи до управління підприємством взаємопов'язані, а тому складають цілісну систему. Тільки використовуючи їх комплексно підприємство зможе досягти потрібного успіху.

Список використаних джерел

1. Герасимчук В. Стратегічне управління підприємством. Київський нац. екон. ун-т. Київ : КНЕУ, 2020. 360 с.
2. Солосіч О. Інтеграція процесного та функціонального підходів в сучасних бізнес-моделях у складі систем управління економічною безпекою підприємств. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*. II Міжнародна науково-практична конференція. Київ, 2021. С. 108-109.
3. Черноіванова Г. С. Функціональний підхід до управління інноваційним складником підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент»*. 2017. Вип. 28. С.129-133.

Tabatskova G.V.

*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of Enterprise Economics,
Mykolaiv National Agrarian University,
Mykolaiv, Ukraine*

Khristenko O.A.

*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor, Head of the Department of Enterprise Economics,
Mykolaiv National Agrarian University,
Mykolaiv, Ukraine*

IMPLEMENTATION OF INVESTMENT PROJECTS – THE KEY TO THE REVIVAL OF THE REGION

In connection with Ukraine's participation in global market economic interactions, it is necessary to solve new tasks related to the economic development of the country's regions and the national economy as a whole. A key prerequisite for structural reform is direct state influence on the volume and pace of economic investment processes. It is he, first of all, who contributes to the achievement and maintenance of stable rates of economic growth of the country.

A carefully prepared document called an investment project contains the most detailed justification and description of all elements of a potential investment. In this sense, the project is a written investment strategy.

The investment project provides a set of measures that the investor carries out in order to implement his plan of capital increase. The investor's actions should be optimal for achieving the set goals with limited time, financial and material resources.

A region's competitiveness is determined by how attractive it is as a place for foreign direct investment. It depends on a number of aspects of a favorable business and entrepreneurial climate. Among the main ones are legal factors, which include legal requirements, permitting procedures and security.

Technological drivers include transportation, roads, manufacturing, utility infrastructure, communications, telecommunications, research, and science. Commercial involves the presence of a distribution network, customization, reactivity, location and cost. Attitudes, behavior, customs, and societal standards are sociocultural variables Careful research, selection of the best investment options and optimization of their financial support - all this should become the basis for local authorities to make decisions on the use of funds for investment activities. It is recommended to conduct this type of investment research using the process of creating investment projects and business plans. To do this, it is recommended to follow the Methodological recommendations for